

МІНІСТЕРСТВО ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ

Мінцифри

вул. Ділова, 24, м. Київ, 03150, тел. (044) 207-17-30

E-mail: hello@thedigital.gov.ua, сайт: www.thedigital.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43220851

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації

Комітет Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури

Міністерство цифрової трансформації відповідно до листа Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації від 29.11.2025 № 04-33/03-2024/267003 та листа Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури від 10.12.2025 № 04-31/11-2024/277345 опрацювало в межах компетенції проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення процедур нагляду за кібербезпекою та запровадженням європейських схем сертифікації кібербезпеки» (реєстр. № 12207 від 14.11.2024) (далі – проект Закону) та повідомляє.

Проектом Закону пропонується пункт 4 частини першої статті 5⁴ Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» викласти у такій редакції:

«4) надавачі кваліфікованих електронних довірчих послуг;».

Водночас Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» (далі – Закон) визначає правові та організаційні засади електронної ідентифікації та надання електронних довірчих послуг, права та обов'язки суб'єктів відносин у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг, порядок здійснення державного контролю за дотриманням вимог законодавства у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг.

Так, відповідно до пункту 28 статті 1 Закону **кваліфікований надавач електронних довірчих послуг** – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, фізична особа - підприємець, яка надає одну або більше кваліфікованих електронних довірчих послуг та відомості про яку внесені до

ДОКУМЕНТ СЕД МІНЦИФРИ АСКОД

Підписувач Вискуб Олексій Анатолійович
Сертифікат 382367105294AF9704000000CFB35F00F3001D03
Дійсний з 18.11.2024 13:24:56 по 18.11.2026 13:24:56

1/ЛЗ-2-2467 від 15.02.2025

Довірчого списку.

Враховуючи зазначене, пропонуємо пункт 4 частини першої статті 5⁴ Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» в редакції проекту Закону викласти так:

«4) кваліфіковані надавачі електронних довірчих послуг;».

У рядку 8 «Цифрова інфраструктура» Додатку 1 до Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» від 5 жовтня 2017 року № 2163-VIII пропонується тип суб'єкта визначити «Постачальники довірчих послуг».

Водночас Законом не передбачено використання визначення терміну **«Постачальники довірчих послуг».**

У зв'язку з цим пропонуємо рядок 8 «Цифрова інфраструктура» Додатку 1 до Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» від 5 жовтня 2017 року № 2163-VIII привести у відповідність із Законом в частині використання терміну **«Постачальник довірчих послуг».**

Пунктом 7 проекту Закону пропонується статтю 2 Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Вимоги до здійснення надавачами електронних довірчих послуг, послуг електронної ідентифікації заходів кібербезпеки при **постачанні** ними електронних довірчих послуг, послуг електронної ідентифікації визначаються Законом України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України».

Особливості здійснення заходів кібербезпеки, реагування на кіберінциденти при наданні/ отриманні послуг електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг у системах, у яких обробляються службова інформація та державна таємниця, а також у системах, які використовуються виключно визначеною групою учасників **на договірних засадах для внутрішніх потреб юридичних або фізичних осіб** визначається власником такої системи.».

Водночас згідно з пунктами 36, 37 частини першої статті 1 Закону надавач електронних довірчих послуг – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, фізична особа – підприємець, **яка надає одну або більше електронних довірчих послуг** як кваліфікований чи некваліфікований надавач електронних довірчих послуг; надавач послуг електронної ідентифікації – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, фізична особа – підприємець, **яка надає послугу електронної ідентифікації** за схемою, внесеною до переліку схем електронної ідентифікації, а також може реєструвати користувачів засобів електронної ідентифікації;

Також проектом Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» щодо удосконалення окремих положень та забезпечення безперебійності надання електронних довірчих послуг» (реєстр. № 12174 від 01.11.2024) пропонується перший абзац частини першої

статті 2 викласти в такій редакції:

«Цей Закон не поширюється на здійснення електронної ідентифікації та надання електронних довірчих послуг у системах, у яких обробляються службова інформація та/або державна таємниця, а також у системах, які використовуються **виключно визначеною групою учасників та не мають впливу на інших осіб**».

Враховуючи зазначене, пропонуємо пункт 7 проекту Закону привести у відповідність до Закону в частині використання терміну «**постачання**», а також врахувати зміни до статті 2 Закону, що вносяться проектом Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» щодо удосконалення окремих положень та забезпечення безперебійності надання електронних довірчих послуг» (реєстр. № 12174 від 01.11.2024).

Також звертаємо увагу, що відповідно до частини другої статті 5⁶ Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» у редакції проекту Закону передбачено, що *заява про реєстрацію суб'єктом виконання вимог з кібербезпеки подається виключно в електронній формі за допомогою веб інтерфейсу Реєстру суб'єктів виконання вимог з кібербезпеки, та/або засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг*. Відповідно, реалізація запропонованих проектом Закону положень потребуватиме доопрацювання функціоналу Єдиного державного вебпорталу електронних послуг.

Враховуючи викладене, пропонуємо частину другу статті 5⁶ Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» у редакції проекту Закону викласти так:

«2. Заява про реєстрацію суб'єктом виконання вимог з кібербезпеки подається виключно в електронній формі за допомогою веб інтерфейсу Реєстру суб'єктів виконання вимог з кібербезпеки, та/або засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг **(у разі технічної реалізації)**».

Проектом Закону пропонується пункт 8 частини 1 статті 1 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» викласти так:

«8) електронний торговельний майданчик - інформаційно-комунікаційна система, комп'ютерна програма, у тому числі веб сайт, частина веб-сайту, веб- сторінка, управління якою здійснює особа, що дає змогу укладати дистанційні договори її учасникам, з метою надання електронних (цифрових) послуг, послуг електронної комерції та електронної торгівлі;».

Повідомляємо, що відповідно до Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про захист прав споживачів» від 10 червня 2023 року № 3153-ІХ вносяться зміни в Закон України «Про електронну комерцію», а саме пропонується частину першу статті 3 Закону України «Про електронну комерцію» доповнити пунктом 18 такого змісту:

«18) послуга електронного торговельного майданчика (послуга маркетплейса) - послуга щодо надання покупцям (замовникам, споживачам) інформації про продукцію

суб'єктів електронної комерції та/або надання можливості дистанційним способом вчиняти електронні правочини щодо придбання продукції таких суб'єктів з використанням інформаційно-комунікаційної системи постачальника послуги маркетплейса;».

Закон України «Про захист прав споживачів» від 10 червня 2023 року № 3153-IX на сьогодні має статус «набирає чинності».

Враховуючи зазначене, пропонуємо пункт 8 частини 1 статті 1 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» у редакції проекту Закону привести у відповідність до Закону України «Про захист прав споживачів» від 10 червня 2023 року № 3153-IX.

Проектом Закону пропонується пункт 9 частини 1 статті 1 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» викласти так:

«9) електронна пошукова система - інформаційно- комунікаційна система, яка є посередником у наданні користувачам можливості здійснювати пошук по веб сайтах або по веб сайтах відповідною мовою через запит за будь-якою темою у формі ключового слова, виразу чи іншого вводу, та видає посилання, за якими можна знайти інформацію, пов'язану із запитаним контентом (отриману відповідно до заданих у параметрах пошуку);»

Повідомляємо про те, що на сьогодні здійснюється процес імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері електронної комерції, а саме:

- Регламенту (ЄС) 2022/2065 Європейського Парламенту та Ради від 19 жовтня 2022 року про єдиний ринок цифрових послуг і внесення змін до Директиви 2000/31/ЄС (Digital Services Act);
- Регламенту (ЄС) 2022/1925 Європейського Парламенту та Ради від 14 вересня 2022 року про конкурентні та чесні ринки в цифровому секторі та про внесення змін до Директив (ЄС) 2019/1937 та (ЄС) 2020/1828 (Digital Markets Act);
- Регламенту (ЄС) 2019/1150 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року про сприяння чесності та прозорості для бізнес-користувачів онлайн-посередницьких послуг.

Україна активно співпрацює з Європейською Комісією стосовно обрання імплементаційного підходу як для країни, яка є кандидатом на членство в ЄС, враховуючи комплексність та складність актів та специфіку нагляду та контролю за їх впровадженням.

Однак, запропонований проектом Закону термін не відповідає термінології, яка імплементована на сьогодні у національне законодавство.

Враховуючи зазначене, пропонуємо пункт 9 частини 1 статті 1 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» у редакції проекту Закону викласти так:

«9) пошукова онлайн-система - посередницька послуга, яка дозволяє користувачам вводити запити для виконання пошуку, в принципі, на всіх вебсайтах або на всіх вебсайтах певною мовою на основі запиту на будь-яку тему у формі ключового

слова, голосового запиту, фрази чи іншого вводу, і повертає результати в будь-якому форматі, у якому можна знайти інформацію, пов'язану із запитаним контентом;».

Оскільки пропозиція стосується зміни термінології у законодавстві, пропонуємо терміном «пошукова онлайн-система» замінити термін «електронна пошукова система» далі за текстом проекту Закону.

Зазначена пропозиція допоможе уніфікувати термінологію закону з Регламентом (ЄС) 2022/2065 Європейського Парламенту та Ради від 19 жовтня 2022 року про єдиний ринок цифрових послуг і внесенням змін до Директиви 2000/31/ЄС.

Проектом Закону пропонується пункт 48 частини 1 статті 1 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» в редакції проекту Закону викласти так:

«48) цифрова послуга – це послуга інформаційного суспільства, тобто будь-яка послуга, яку надають за винагороду, на відстані, за допомогою електронних засобів та за індивідуальним запитом отримувача послуг. Для цілей цього визначення:

на відстані - послуга надається без одночасної присутності сторін;

електронними засобами - послуга спочатку відправляється та приймається в пункті призначення за допомогою електронного обладнання для обробки (включаючи цифрове стиснення) та зберігання даних і повністю передається, передається та приймається по проводах, радіо, оптичних каналах, засобами чи іншими електромагнітними засобами;

за індивідуальним запитом отримувача послуги - послуга надається за допомогою передачі даних на індивідуальний запит;».

Відповідно до статті 3 Закону України «Про електронну комерцію»:

«9) інформаційні електронні послуги - платні або безоплатні послуги щодо оброблення та зберігання інформації, що надаються дистанційно з використанням інформаційно - телекомунікаційних систем за індивідуальним запитом їх одержувача;»

Отже, цей аспект інформаційних електронних послуг вже врегульований Законом України «Про електронну комерцію» і розрізняє їх види. Відтак, впровадження терміну «цифрова послуга» створить колізію у законодавстві.

Додатково пропонуємо замінити термін «цифрова послуга» терміном «інформаційні електронні послуги» далі за текстом проекту Закону.

Проектом Закону пропонується пункт 41 частини 1 статті 1 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» викласти так:

«41) суб'єкт виконання вимог з кібербезпеки - фізична або юридична особа, у тому числі суб'єкт владних повноважень, ідентифікований в порядку визначеному цим Законом як суб'єкт, на якого цим Законом покладено виконання та забезпечення виконання вимог з кібербезпеки. До таких суб'єктів відносяться: оператори критичної інфраструктури; суб'єкти господарювання будь-якої форми власності, які належать до категорії середніх підприємств відповідно до Закону України «Про бухгалтерський

облік та фінансову звітність в Україні» та здійснюють свою діяльність у секторах з високою критичністю та інших критичних секторах; суб'єкти господарювання, які надають послуги постачання загальнодоступних електронних комунікаційних мереж або загальнодоступних електронних комунікаційних послуг; **надавачі** кваліфікованих електронних довірчих послуг; оператори послуг реєстрації доменних імен верхнього рівня (DNS) та реєстрації доменних імен (TLD), реєстрації у публічному домені верхнього рівня; **надавачі** послуг центрів обробки даних; **надавачі** послуг **мереж доставки контенту**; **надавачі** послуг з управління безпекою; **надавачі** послуг електронних торгових майданчиків, **надавачі** послуг електронних пошукових систем; **надавачі** послуг платформ соціальних мереж;

Для уніфікації термінології, термін «**надавачі**» пропонуємо замінити на термін «**постачальники**».

Додатково звертаємо увагу, що у проекті Закону відсутнє визначення терміну «мережа доставки контенту».

Відповідно до пункту 3 частини 1 статті 2 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» у редакції проекту Закону передбачено, що «цей Закон не поширюється на операторів, що надають послуги у соціальних мережах, приватних електронних інформаційних ресурсах в мережі Інтернет (включаючи блог-платформи, відеохостинги, інші веб-ресурси), якщо такі послуги не надаються у секторах визначених у Додатку 1 та Додатку 2 до цього Закону;».

Звертаємо увагу, що задля відповідності проекту Закону законодавству ЄС існує необхідність врахувати положення статті 2 Регламенту (ЄС) 2022/1925 з метою надання правової визначеності видам послуг:

(2) «основна послуга платформи» означає будь-яку послугу з наведених нижче:

(a) онлайн-посередницькі послуги;

(b) пошукові системи в Інтернеті;

(c) послуги соціальних мереж онлайн;

(d) послуги платформи обміну відео;

(e) незалежні від номера послуги міжособистісного зв'язку;

(f) операційні системи;

(g) веб-браузери;

(h) віртуальні помічники;

(i) послуги хмарних обчислень;

(j) онлайн-рекламні послуги, включно з будь-якими рекламними мережами, рекламними біржами та будь-якими іншими рекламними посередницькими послугами, що надаються компанією, яка надає будь-яку з основних послуг платформи, перелічених у пунктах (a) - (i).

Відповідно, доцільним вбачається визначення, що «основні послуги платформи» – одна з таких послуг:

a) посередницька онлайн-послуга;

b) пошукова онлайн-система;

- в) послуга соціальної онлайн-мережі;
- г) послуга платформи спільного доступу до відео;
- д) послуга міжособистісної електронної комунікації без використання нумерації;
- е) послуга операційної системи;
- є) послуга веб-браузера;
- ж) послуга віртуального помічника;
- з) хмарна послуга;
- и) послуга онлайн-реклами, включно з послугами рекламних мереж, рекламних бірж та іншими рекламними посередницькими послугами суб'єкта господарювання, який надає будь-яку з основних послуг платформи, вказану в підпунктах а – з цього пункту.

Також, проектом Закону пропонується доповнити Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» статтею 5⁴, в пункті сьомому якої визначити, що суб'єктами виконання вимог з кібербезпеки є, зокрема, **надавачі** послуг мереж доставки контенту.

Разом з тим звертаємо увагу на відсутність визначення у проекті Закону терміну «оператор» та його відмінність від терміну «надавач».

З огляду на викладене пропонуємо застосування єдиного терміну **«постачальник»**.

Також проектом Закону запропоновано вилучити з пункту 1 статті 3 Закону України «Про електронну комерцію» підпункти 8) та 9):

8) інтернет-магазин - засіб для представлення або реалізації товару, роботи чи послуги шляхом вчинення електронного правочину;

9) інформаційні електронні послуги - платні або безоплатні послуги щодо оброблення та зберігання інформації, що надаються дистанційно з використанням інформаційно-комунікаційних систем за індивідуальним запитом їх одержувача;

Крім того, проектом Закону пропонується замінити в Законі України «Про електронну комерцію» слова «інформаційні електронні послуги», «інтернет-магазин» словами «електронний торгівельний майданчик» та «електронна пошукова система» відповідно в усіх відмінках та формах числа.

Вилучення вищевказаних пунктів є необґрунтованим та не відповідає цілям, визначеним у контексті процесу імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері електронної комерції. Відтак, внесення вказаних змін у Закон України «Про електронну комерцію» є неможливим.

Пунктом 2 Прикінцевих та перехідних положень проекту Закону запропоновано визнати таким, що втратив чинність Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

При цьому, пунктом 7 частини другої статті 8 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки» у редакції проекту Закону визначено завдання Мінцифри за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує

формування та реалізує державну політику у сфері кібербезпеки внести на затвердження Кабінету Міністрів вимоги щодо забезпечення захисту інформації, програмного забезпечення та кіберзахисту національних електронних інформаційних ресурсів.

Реалізація запропонованих норм у майбутньому не є концептуально доцільною, адже на законодавчому рівні вже врегульовані питання захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах.

Крім того, пунктом 10 проекту Закону передбачається внесення змін до Закону України «Про публічні електронні реєстри».

Як зазначено у пояснювальній записці до проекту Закону, запропоновані норми необхідні у зв'язку з переходом на нову модель регулювання системи використання комплексної системи захисту інформації та для врегулювання питань створення інформаційних та інформаційно-комунікаційних систем.

Однак варто зазначити, що значна частина змін до Закону України «Про публічні електронні реєстри» не стосується створення інформаційних та інформаційно-комунікаційних систем. Зокрема, запропонована редакція пункту 10 проекту Закону спрямована на закріплення на законодавчому рівні норм щодо:

- функціонування національних інформаційних електронних ресурсів (підпункти 1 – 13, 20 пункту 10 проекту Закону);
- ініціативи щодо реалізації правових експериментів за використання інформаційно-комунікаційних технологій та ініціатив щодо тестування інноваційних продуктів інформаційно-комунікаційних технологій, послуг інформаційно-комунікаційних технологій та процесів інформаційно-комунікаційних технологій (підпункт 19 пункту 10 проекту Закону).

Відтак, запропоновані вище зміни не сприяють досягненню мети заявленої у пояснювальній записці до проекту Закону.

Підпунктом 3 пункту 10 проекту Закону пропонується частину першу статті 2 Закону України «Про публічні електронні реєстри» доповнити пунктом 6⁻¹ такого змісту:

«6⁻¹) національні електронні інформаційні ресурси - систематизовані електронні інформаційні ресурси, які містять інформацію незалежно від виду, змісту, форми, часу і місця її створення, включаючи публічну інформацію, публічні електронні реєстри, реєстри, банки даних, бази даних, публічні інформаційно-комунікаційні системи та іншу інформацію, конфіденційну інформацію, призначену для забезпечення організаційного та інформаційного надання адміністративних, соціальних та інших публічних (електронних) послуг, провадження дозвільної діяльності, провадження іншої управлінської діяльності та здійснення державного регулювання. Під електронними інформаційними ресурсами розуміється будь-яка інформація, що створена, записана, оброблена або збережена у цифровій чи іншій нематеріальній

формі за допомогою електронних, магнітних, електромагнітних, оптичних, технічних, програмних або інших засобів;».

Відповідно до пункту 8 частини першої статті 1 Закону України «Про Національну програму інформатизації» *електронні інформаційні ресурси* - систематизовані відомості і дані, створені, оброблені та збережені в електронній формі за допомогою технічних засобів та/або програмних продуктів.

Таким чином, національні електронні інформаційні ресурси є видом електронних інформаційних ресурсів. При цьому, електронні інформаційні ресурси слід розуміти, як систематизовані відомості і дані.

Крім того, виходячи із змісту зазначеного визначення, до національних електронних інформаційних ресурсів належать публічні електронні реєстри, реєстри, банки даних, бази даних, публічні інформаційно-комунікаційні системи, які за своєю правовою природою та функціональними можливостями є різностипними системами, а відтак до них не можуть застосовуватись єдині підходи щодо функціонування та захисту інформації, що міститься у них.

Підпунктом 20 пункту 10 проекту Закону пропонується доповнити Закон України «Про публічні електронні реєстри» статтею 27⁻¹¹. Так, відповідно до абзацу першого частини першої статті 27⁻¹¹, відповідальність за забезпечення кібербезпеки національних електронних інформаційних ресурсів покладається на власника, держателя таких систем.

З урахуванням того, що зазначені у терміні «національні електронні інформаційні ресурси» системи, реєстри, бази даних є кардинально відмінними та незалежними одні від одних, запропонована редакція статті 27⁻¹¹ потребує доопрацювання, зокрема уточнення щодо суб'єкта, на якого покладатиметься відповідальність та виключення словосполучення «таких систем».

Також у проекті Закону спостерігається застосування терміну «кіберзахист» щодо норм, які стосуються національних електронних інформаційних ресурсів, зокрема у пункті 7 частини другої та частині п'ятій статті 8 проекту Закону.

Звертаємо увагу, що відповідно до пункту 7 частини першої статті 1 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» *кіберзахист* - сукупність організаційних, правових, інженерно-технічних заходів, а також заходів криптографічного та технічного захисту інформації, спрямованих на запобігання кіберінцидентам, виявлення та захист від кібератак, ліквідацію їх наслідків, відновлення сталості і надійності функціонування комунікаційних, технологічних систем.

З огляду на те, що національні електронні інформаційні ресурси та електронні інформаційні ресурси це відомості/дані, вважаємо не доцільним застосовувати термін «кіберзахист» до норм, що стосуються національних електронних інформаційних ресурсів.

Пунктом 1 Розділу I проекту Закону пропонується внести зміни до Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України».

Підпунктом 4 пункту 1 Розділу I проекту Закону пропонується статтю 5 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» викласти у новій редакції. Так, статтею 5⁶ передбачається реєстрація та ідентифікація суб'єктів виконання вимог з кібербезпеки в Реєстрі суб'єктів виконання вимог з кібербезпеки, основні норми про який викладені у статті 5⁷.

Звертаємо увагу, що правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах визначаються Законом України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон).

Частиною другою статті 3 Закону передбачено, що ведення усіх реєстрів, за допомогою яких органи державної влади, органи місцевого самоврядування, саморегульвні організації, юридичні особи публічного права, їх посадові особи, інші уповноважені законом особи здійснюють збирання, оброблення та поширення офіційної інформації про передбачені цим Законом та іншими законами об'єкти реєстрів, здійснюється в електронному вигляді відповідно до вимог цього Закону, законів або інших актів законодавства, згідно з якими вони створені, та є публічними електронними реєстрами.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) (далі - реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації.

Варто зауважити, що під час розробки відповідного нормативно-правового акту необхідно врахувати норми частини третьої статті 4 Закону, відповідно до яких *виключно* законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Згідно із частиною другою статті 26 Закону базовий реєстр створюється згідно із законом, в якому зазначаються:

- 1) повна та скорочена (за наявності) назва реєстру;
- 2) призначення реєстру;
- 3) назва держателя реєстру;
- 4) назва та/або вимоги до адміністратора;
- 5) вимоги до публічних реєстраторів;
- 6) вимоги до створювачів;
- 7) порядок реєстрації та ідентифікації об'єкту (об'єктів) реєстру;
- 8) джерела інформації відповідного реєстру;
- 9) види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо);
- 10) спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;
- 11) строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;

12) спосіб обліку видів та матеріальних форм документів, що створюються під час ведення реєстру у складі такого реєстру;

13) фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них;

14) вимоги до ведення та адміністрування реєстру;

15) вимоги до інтеграції з Системою електронної взаємодії;

16) вимоги до обробки та захисту персональних даних, інших реєстрових даних та інформації;

17) джерела фінансового забезпечення функціонування реєстру;

18) форми і порядок оприлюднення та отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів;

19) розмір плати за надання послуг реєстру;

20) вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;

21) порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь-яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення;

22) дата початку функціонування реєстру.

Таким чином, рекомендуємо доповнити статті 5⁻⁶ та 5⁻⁷ усіма необхідними відомостями щодо Реєстру, з урахуванням частини другої статті 26 Закону.

У частині першій статті 5⁻⁷ визначено, що власником Реєстру є держава в особі уповноваженого органу.

Абзацом четвертим частини першої статті 5⁻⁷ передбачено, що фінансування створення, ведення та функціонування Реєстру здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, міжнародної технічної та/або поворотної або безповоротної фінансової допомоги міжнародних організацій та інших джерел, не заборонених законом.

У зв'язку з тим, що пунктом 13 частини другої статті 26 Закону передбачена необхідність визначення фінансової складової створення програмно-технічних засобів реєстру та права власності на них, пропонуємо:

- частину першу статті 5⁻⁷ після слів «власником Реєстру» доповнити словами «та його програмно-технічних засобів»;
- абзац четвертий частини першої статті 5⁻⁷ доповнити відомостями щодо фінансових джерел програмно-технічних засобів реєстру.

У абзаці десятому частини другої статті 5⁻⁷ передбачено, що інформація, яка міститься у Реєстрі, є інформацією з обмеженим доступом. Трактуючи зазначену норму, можна дійти висновку, що уся інформація, що міститься в Реєстрі є конфіденційною.

При цьому, у частині четвертій цієї ж статті визначаються норми щодо відкритої інформації Реєстру, яка публікується та підтримується в актуальному стані на вебсайті уповноваженого органу.

Такі суперечливі норми несуть загрозу створення колізії в законодавстві у майбутньому та потребують доопрацювання в частині визначенні обсягу інформації з обмеженим доступом, що міститься в Реєстрі.

Також звертаємо увагу, що для створення нових публічних електронних реєстрів доцільно розглянути можливість використання програмних засобів інформаційної системи «Програмна платформа для розгортання та супроводження державних електронних реєстрів», основні правові засади функціонування та використання якої закріплені постановою Кабінету Міністрів України від 18.04.2023 № 356 «Деякі питання створення та функціонування державних електронних платформ для ведення публічних електронних реєстрів».

Частиною першою статті 5⁻⁸ пропонується визначення, відповідно до якого *база даних реєстраційних даних доменних імен - інформаційна (автоматизована) система*, що містить відомості, необхідні для ідентифікації та зв'язку з власниками доменних імен та контактними особами, які адмініструють доменні імена верхнього рівня у адресному просторі інтернету України та пов'язані з доменом верхнього рівня .ua.

Згідно із пунктом 2 частини першої статті 1 Закону України «Про Національну програму інформатизації» *база даних* - систематизована сукупність даних, що відображає стан об'єктів та їх взаємозв'язків у визначеній предметній сфері.

Згідно із статтею 1 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» *інформаційна (автоматизована) система* - організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів.

Таким чином, база даних не є інформаційно-комунікаційною системою.

Враховуючи зазначене, пропонуємо у статті 5⁻⁸ базу даних реєстраційних даних доменних імен визначити не базою даних у розумінні Закону України «Про Національну програму інформатизації», а як інформаційну (автоматизовану) систему, а відтак застосувати інше визначення для такого терміну, виключивши словосполучення «база даних».

При цьому, з урахуванням статті 3 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», рекомендуємо доповнити статтю 5⁻⁸ відомостями щодо суб'єктів відносин, пов'язаних із захистом інформації в системах, зокрема визначити володільців інформації, власників системи, користувачів.

Змінами, що вносяться до Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», пропонується визначити Міністерство цифрової трансформації України одним з основних суб'єктів національної системи кібербезпеки та покласти на нього виконання основного завдання – за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері кібербезпеки, вносити на затвердження Кабінету Міністрів вимоги щодо забезпечення захисту інформації, програмного забезпечення та кіберзахисту національних електронних інформаційних ресурсів.

Звертаємо увагу, що Указом Президента України від 26 серпня 2021 року введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року № 447/2021 «Про Стратегію кібербезпеки України», якою затверджено Стратегію кібербезпеки України (далі – Стратегія), яка визначає пріоритети національних інтересів у сфері кібербезпеки, наявні та потенційно можливі кіберзагрози, цілі та завдання забезпечення кібербезпеки України з метою створення умов для безпечного функціонування кіберпростору, його використання в інтересах особи, суспільства і держави.

Відповідно до Стратегії, координатором реалізації цієї Стратегії є робочий орган Ради національної безпеки і оборони України – Національний координаційний центр кібербезпеки. Реалізація Стратегії безпосередньо здійснюється основними суб'єктами національної системи кібербезпеки, Міністерством закордонних справ України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством освіти і науки України та іншими суб'єктами забезпечення кібербезпеки в межах їх компетенції. Основним критерієм результативності Стратегії є досягнення мети та стратегічних цілей шляхом виконання визначених стратегічних завдань.

Відповідно до пункту 14 Положення про Міністерство цифрової трансформації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856 (далі – Положення № 856), основними завданнями Мінцифри є участь у, зокрема, формуванні державної політики у сферах криптографічного та технічного захисту інформації, кіберзахисту, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку, захисту державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, в інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах і на об'єктах інформаційної діяльності, а також у сферах використання державних інформаційних ресурсів в частині захисту інформації, протидії технічним розвідкам, функціонування, безпеки та розвитку державної системи урядового зв'язку, Національної системи конфіденційного зв'язку.

Згідно з частиною першою статті 7 Закону України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України» центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах організації спеціального зв'язку, захисту інформації, є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах організації спеціального зв'язку, захисту інформації, спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації, регулятором комунікаційних послуг, головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв'язку та захисту інформації, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку, активної протидії агресії у кіберпросторі.

Відповідно до частини першої пункту 3 Положення про Адміністрацію

Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 р. № 411, основними завданнями Адміністрації Держспецзв'язку є забезпечення формування та реалізація державної політики у сферах, зокрема, захисту державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, в інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах (далі - інформаційно-комунікаційні системи) і на об'єктах інформаційної діяльності, а також у сферах використання державних інформаційних ресурсів в частині захисту інформації, протидії технічним розвідкам, функціонування, безпеки та розвитку Національної телекомунікаційної мережі, державної системи урядового зв'язку, Національної системи конфіденційного зв'язку; у сферах захисту в кіберпросторі державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, здійснення державного контролю у таких сферах.

Відтак, завдання, які планується покласти на Мінцифри згідно з положеннями проекту Закону, не узгоджуються із завданнями, визначеними згідно зі Стратегією та покладеними на Мінцифри відповідно до Положення № 856, оскільки включають у себе завдання, покладені законодавством на інший центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом.

Отже положення законопроекту щодо визначення Міністерства цифрової трансформації України основним суб'єктом національної системи кібербезпеки та покладення на нього відповідних функцій є передчасними та потребують виключення.

У зв'язку із вищенаведеним, проект Закону потребує ґрунтовного доопрацювання.

Перший заступник Міністра

Олексій ВІСКУБ

Любов Потейчук poteichuk@thedigital.gov.ua

Юліана Яцишин yatsyshyn@thedigital.gov.ua